

Uitlegkaarten

Weet je iets niet meer? Of weet je iets niet meer zeker?
Gebruik de **uitlegkaarten** om dingen op te zoeken.

Klanken

Zie je letters tussen schuine strepen staan?
Dan gaat het om **klanken**.
Het woord *maan* heeft vier letters,
maar drie klanken: /m/, /aa/, /n/.

Klinkers, medeklinkers en tweetekensklanken

De **klinkers** zijn **a, e, i, o, u**. Ze kunnen lang (*molen*) of kort (*mollen*) klinken.

Dit zijn de **tweetekensklanken**: **ie, oe, ui, eu, ei, ij, ou, au**.

Er zijn twintig **medeklinkers**: **b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, w, x, z**.

Klankwoorden

Als je een woord zegt, hoor je klanken.

Passen bij alle klanken van een woord vaste letters?

Dan is het woord een **klankwoord**.

Let op: op uitlegkaart K0 staan veel klankwoorden uit groep 4, 5 en 6.

Regelwoorden

Bij veel woorden kun je niet zomaar letters bij klanken opschrijven.

Soms is er een regel, die gaat vóór.

Je hoeft de **regelwoorden** niet allemaal te onthouden. Onthoud wel de regels!

Onthoudwoorden

Bij een klank in een woord passen soms geen vaste letters.

Schrijf je **ei** of **ij**? Die klinken hetzelfde.

Is er ook geen regel voor zo'n woord? Dan is het een **onthoudwoord**.

Werkwoorden

Werkwoorden gaan over alles wat je kunt doen: *spelen, duwen, begrijpen, slapen*.

Kun je *nu* achter een zin denken? Dan staat de zin in de *tegenwoordige tijd*.

Daarin hebben werkwoorden drie persoonsvormen: 🖐

de *ik-vorm*, de *hij-vorm* en de *wij-vorm*. De *hij-vorm* is de *ik-vorm* + **t**.

Twijfel je? Denk dan aan *lopen*: *jij loopt***t**, dus ook: *jij vindt***t**; *loop jij?* dus ook: *vind jij?*

In de *verleden tijd* komen daar nog twee persoonsvormen bij. 🖐

Achter in het werkboek staan een schema en vier beslisvragen over werkwoordspelling.

hele werkwoord	lopen	proeven	antwoorden
① ik-vorm = hele werkwoord - en	① ik loop nu	① ik proef f nu	① ik antwoord d nu
② hij-vorm = ik-vorm + t	② hij loopt t nu	② hij proeft t nu	② hij antwoord dt nu
③ wij-vorm = hele werkwoord	③ wij lopen nu	③ wij proev en nu	③ wij antwoord den nu

Enkelvoud en meervoud

Is er één van? Dat noem je **enkelvoud**: *het raam, ik schrijf*.

Zijn er twee van, of meer? Dat noem je **meervoud**: *de ramen, wij schrijven*.

Klankgroepen en lettergrepen

Klankgroepen zijn de stukjes van *gesproken* woorden.

Lettergrepen zijn de stukjes van *geschreven* woorden.

De lettergrepen van een woord zijn meestal hetzelfde als de klankgroepen.

Maar niet altijd. In de eerste klankgroep van *vissen* hoor je geen **s**: /vi/ /sen/.

Maar dit zijn de lettergrepen van dat woord:

vis	sen
-----	-----

.

Klemtoon en stomme e

Als je een woord uitspreekt, drukt je stem het meest op één stukje: *kren-ten-brood*.

Je zegt dan: de **klemtoon** valt op *kren*.

De klemtoon valt op de onderstreepte stukjes: *wa-ter, ge-noeg, kro-ko-dil*.

De **e** van *wandeling* klinkt als /u/. Dat heet een **stomme e**.

De klemtoon valt nooit op een stomme e.

Open en gesloten lettergrepen

Een **open lettergreep** eindigt op een *klinker*: mo len

Die klinker klinkt lang.

Een **gesloten lettergreep** eindigt op een *medeklinker*.

Vóór die medeklinker kan een *korte klinker* staan: mol len win ter

Vóór die medeklinker kan ook een *lange klinker* staan: paar den

Samenstellingen

Samenstellingen zijn gemaakt van twee andere woorden:

schild + pad = schildpad, rond + draaien = ronddraaien.

Schrijf je die twee woorden goed? Dan schrijf je ook de samenstelling goed.

Vaste stukjes

In woorden staan vaak **vaste stukjes**. Die schrijf je altijd hetzelfde.

Vaste stukjes kunnen *vooraan* staan: bijvoorbeeld **on~**, **ont~**, **ge~**, **be~**, **ver~**, **her~**.

Vaste stukjes kunnen *achteraan* staan: bijvoorbeeld **~ig(e)**, **~lijk(e)**, **~ing**, **~sel**, **~te**, **~heid**.

Bijvoeglijke naamwoorden

het mooie boek de verlegen man de paarse bloem

De blauwe woorden zijn **bijvoeglijke naamwoorden**.

Een bijvoeglijk naamwoord zegt iets over een ander woord.

Je kunt dan altijd denken: *hij (of zij) is ...*

Het boek *is* **mooi**. De man *is* **verlegen**. De bloem *is* **paars**.